

EURO KOMPAS

5. 12. 2019
ČÍSLO 4
ROČNÍK XV.

ČASOPIS ÚRADU VLÁDY SR O ŠTRUKTURÁLNYCH FONDCH

NA BEZPLATNÉ WIFI
JE K DISPOZÍCII EŠTE
5,3 MILIÓNA EUR STR. 3

ŠTUDENTI SA DOZVEDELI
VIAC O ČERPANÍ EUROFONDCH,
STRETLI SA AJ S EUGENOM STR. 4

ORIGINÁLNA RUČNÁ PRÁCA
JE STÁLE VEĽKOU HODNOTOU STR. 24

MESTSKÁ DOPRAVA BUDE MAŤ
V ŽILINE PREDNOSŤ STR. 26

SLOVENSKO JE MODERNEJŠIE VĎAKA EUROFONDCH

04 ŠTUDENTI SA DOZVEDELI VIAC O ČERPANÍ EUROFONDŮV, STRETLI SA AJ S EUGENOM

12 MODERNÉ SLOVENSKO VĎAKA EUROFONDŮM

26 MESTSKÁ DOPRAVA BUDE MAŤ V ŽILINE PREDNOŠŤ

28 V PUSTÝCH ÚĽANOCH SA PODELIA AJ SO SNAMI

03 | NA BEZPLATNÉ WIFI JE K DISPOZÍCII EŠTE 5,3 MILIÓNA EUR

04 | ŠTUDENTI SA DOZVEDELI VIAC O ČERPANÍ EUROFONDŮV, STRETLI SA AJ S EUGENOM

06 | ČLENSKÉ ŠTÁTŮY BY MALI MAŤ MOŽNOSŤ ROZHODNÚŤ SA, DO KTORÝCH OBLASTÍ BUDÚ PRIORITNE SMEROVAŤ EUROFONDŮY

10 | DOTÁCIE NA PODPORU ROZVOJA ŠPORTU

10 | SPOZNAJTE ÚSPEŠNÉ PROJEKTY FINANCOVANÉ POMOCOU EUROFONDŮV

V PROGRAMOVOM OBDOBÍ 2014–2020

12 | NA OBRAZOVKÁCH SLOVENSKÝCH TELEVÍZIÍ SA OD SEPTEMBRA 2019 OBJAVILA KAMPAŇ MODERNÉ SLOVENSKO VĎAKA EUROFONDŮM

13 | NEBEZPEČNÝ ÚSEK POTOKA UŽ MAJÚ POD KONTROLOU

14 | KOMPOST POSLŮŽI PRI ÚDRŽBE ZELENE

15 | KALENDÁR NA ROK 2020 - REALIZOVANÉ PROJEKTY

19 | INOVATÍVNA TECHNOLOGIA POMÁHA ZHODNOCOVAŤ VŽÁČNU SUROVINU

20 | SPOLUPRÁCA S OECD V BOJI PROTI KORUPCII A PODVODOM ÚSPEŠNE UKONČENÁ

22 | STRETNUTIE INFORM A INIO SIETÍ V GENTE

24 | ORIGINÁLNA RUČNÁ PRÁCA JE STÁLE VEĽKOU HODNOTOU

26 | MESTSKÁ DOPRAVA BUDE MAŤ V ŽILINE PREDNOŠŤ

28 | V PUSTÝCH ÚĽANOCH SA PODELIA AJ SO SNAMI

30 | ENGLISH SUMMARY

EUROKOMPAS – Časopis Úradu vlády SR o štrukturálnych fondoch, ročník XV., číslo 4/2019, dátum vydania 5. 12. 2019, vychádza 4-krát ročne. **Vydavateľ:** Úrad vlády Slovenskej republiky, Námestie slobody 1, 813 70 Bratislava, tel. 02/572 95 111, IČO: 00 151 513. **Nakladateľ a distribučná organizácia:** M KREO, s. r. o., Murgašova 1298/16, 010 01 Žilina, tel. 041/565 28 62, e-mail: mkreo@mkreo.sk. **Náklad:** 6 000 kusov. **Evidenčné číslo Ministerstva kultúry SR:** EV 2269/08. **ISSN:** 2453-899X. **Autorské práva** k tomuto časopisu vykonáva vydavateľ. Kopírovanie a akékoľvek rozmnožovanie, šírenie a používanie akejkoľvek časti vrátane zaradenia do elektronickej databázy je možné len s výslovným súhlasom vydavateľa.
Foto na titulnej strane: Depositphotos - zrekonštruovaný Budatínsky hrad.

Na bezplatné wifi je k dispozícii ešte 5,3 milióna eur

Úrad podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu otvoril v poradí šieste kolo dopytovej výzvy s názvom Wifi pre teba.

Určená je pre mestá a obce, aby mohli na svojom území ľahšie zaviesť bezplatné bezdrôtové pripojenie pre obyvateľov aj turistov. K uzatvoreniu výzvy dôjde po vyčerpaní rozpočtu.

„Približne pred rokom sme spustili dopytovú výzvu Wifi pre teba a mali sme pri tom jediný cieľ – využiť európske zdroje a pomôcť obciam a mestám zaviesť na svojom území bezplatné wifi. O výzvu je veľký záujem, preto sme sa rozhodli spustiť jej šieste kolo, v rámci ktorého je k dispozícii suma takmer 5,3 milióna eur,“ povedal podpredseda vlády SR pre investície a informatizáciu Richard Raši.

Na výzvu úradu doteraz zareagovalo celkovo 454 žiadateľov. Takmer 300 z nich už má schválenú zmluvu v objeme takmer 3,8 milióna eur a wifi už reálne funguje v 15 mestách a obciach. Ostatné sú v procese zriaďovania.

Úrad vicepremiéra uzatvoril piate hodnotiace kolo dopytovej výzvy, do ktorej sa mohli v termíne od 13. augusta do 13. novembra 2019 prihlásiť obce a mestá, ktoré majú záujem o podporu pri vybudovaní wifi zón. Šieste kolo dopytovej výzvy je otvorené od 13. novembra 2019 do 13. februára 2020 alebo do vyčerpania predpokladanej alokácie na výzvu. K dispozícii je ešte suma 5 237 490,50 eur.

Mestá a obce majú v rámci výzvy možnosť vybudovať na svojom území bezplatné wifi zóny pre obyvateľov i turistov.

Úrad vicepremiéra sa snaží prihlasovanie čo najviac zjednodušiť. Keď starostovia a primátori podajú žiadosť elektronicky cez systém ITMS2014+ a prihlásia sa cez svoje eID, veľa údajov za nich systém vyplní automaticky. Pripravený je aj vyplnený vzor žiadosti a súťažné podklady pre verejné obstarávanie.

O projekte Wifi pre teba

Mestá a obce na Slovensku majú v rámci tejto výzvy možnosť vybudovať na svojom území bezplatné wifi zóny pre obyvateľov i turistov. Tie je možné zriadiť na verejných priestranstvách ako sú stanice, parky, knižnice, priestory pred mestským či obecným úradom, teda všade tam, kde je zabezpečený prístup verejnosti. Obec či mesto môže na jeden projekt dostať podporu maximálne 15-tisíc eur. Na základe pravidiel financovania z fondov EÚ sa však na financovaní vo výške 5 percent z celkových oprávnených výdavkov musia podieľať aj samotní žiadatelia. Cieľom je zabezpečiť dlhodobú udržateľnosť projektu, preto musia žiadatelia zároveň vyčleniť dostatočné finančné prostriedky vo svojich rozpočtoch i na prevádzku wifi zón.

Úrad podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu

Foto: Depositphotos

Šieste kolo dopytovej výzvy je otvorené od 13. novembra 2019 do 13. februára 2020 alebo do vyčerpania predpokladanej alokácie na výzvu. K dispozícii je ešte suma 5 237 490,50 eur.

Študenti sa dozvedeli viac o čerpaní eurofondov, stretli sa aj s Eugenom

Úrad vlády SR ako realizátor komunikačných a informačných aktivít o čerpaní štrukturálnych fondov pripravil na jeseň tohto roku zaujímavú súťaž pre študentov tretích ročníkov stredných škôl pod názvom RoadTrip SK 2019.

S problematikou financovania projektov pomocou eurofondov sa zoznámili aj študenti zo SOŠ Poľná vo Veľkom Krtíši.

Jej cieľom bolo priblížiť mladým ľuďom problematiku financovania rozličných projektov z Európskych štrukturálnych a investičných fondov v navštívenom regióne. Súťaž zavítala do 12 škôl vo Svidníku, Giraltovciach, Spišskej Novej Vsi, Krompachoch, Michalovciach, Humennom, Kežmarku, Rožňave a Veľkom Krtíši. Počas RoadTripu organizátori predstavili aj hviezdu reklamnej kampane Eugena – herca Matúša Kvietika.

Prezentácia lektora Úradu vlády SR bola o príkladoch dobrej praxe – čo konkrétne priniesli eurofondy pre mesto a jeho okolie, nasledovala prednáška, na ktorej

Herec Matúš Kvietik bol pre študentov veľkým lákadlom.

Prezentácia lektora Úradu vlády SR bola o príkladoch dobrej praxe – čo konkrétne priniesli eurofondy pre mesto a jeho okolie, nasledovala prednáška, na ktorej sa študenti mali možnosť oboznámiť s princípmi čerpania fondov, ako aj s konkrétnymi informáciami o úspechoch operačných programov na Slovensku. Súčasťou prednášok bola aj súťaž, ktorá sa skladala z krátkeho vedomostného testu. Víťazi si odniesli zaujímavé ceny.

sa študenti mali možnosť oboznámiť s princípmi čerpania fondov, ako aj s konkrétnymi informáciami o úspechoch operačných programov na Slovensku.

Súčasťou prednášok bola aj súťaž, ktorá sa skladala z krátkeho vedomostného testu. Víťazi si odniesli zaujímavé ceny.

Študentov zaujímali rozmanité témy, ktoré sa dotýkali aj politiky Európskej únie: brexit, Turecko a rozšírenie Európskej únie. Otázky smerovali aj na rýchlosť budovania diaľnice do Košíc, podporu mladých ľudí či spôsob predkladania projektov.

Lákadlom pre študentov bol, samozrejme, herec Matúš Kvietik. Študenti sa ho pýtali na účasť v kampani Eugen, na jeho hereckú kariéru, deda Štefana Kvietika a kolegov. Nevyhnutnosťou bola spoločná fotografia. RoadTrip Sk 2019 je úspešne za nami, tešíme sa na ďalší ročník v roku 2020.

Text a foto: Úrad vlády SR

RoadTrip SK 2019

Všetko o eurofondoch!

Od septembra do novembra
sme na stredných školách!

EURÓPSKA ÚNIA
EURÓPSKY FOND
REGIONÁLNEHO ROZVOJA

OPTP
operačný program
technická pomoc

www.eufondy.sk

Stredoškôľakov zaujímali rôzne témy, ktoré sa dotýkali politiky Európskej únie - brexit, Turecko i rozšírenie EÚ.

Členské štáty by mali mať možnosť rozhodnúť sa, do ktorých oblastí budú prioritne smerovať eurofondy

Približne o rok skončí súčasné programové obdobie a začne nové, 2021 – 2027. Aké zmeny so sebou prinesie pre Slovensko, ako budeme môcť čerpať eurofondy, koľko ich bude a čo všetko sa zmení, hovorí podpredseda vlády pre investície a informatizáciu Slovenskej republiky Richard Raši.

Európska komisia vydala vo februári tohto roku Správu o Slovensku 2019. Čo je jej obsahom a ako nás zástupcovia EK ohodnotili?

Správa o Slovensku 2019 sa venuje hospodárskej situácii a trendom, investíciám, zdaňovaniu, zdravotníctvu, politikám zamestnanosti, vzdelávaniu, podnikateľskému prostrediu, ako aj kvalite verejnej správy s dôrazom na boj proti korupcii, verejné obstarávanie, súdnictvo, fondy EÚ a riadenie ľudských zdrojov. Taktiež sa venuje sektorovým politikám, ako sú výskum a inovácie, energetika a životné prostredie. Správa zároveň vyhodnocuje pokrok a reformné úsilie Slovenska v jednotlivých politikách, poukazuje na pozitívne výsledky a upozorňuje na výzvy a pretrvávajúce problémy.

Správa hodnotí našu krajinu vo viacerých oblastiach veľmi pozitívne. Podľa analýzy Európskej komisie sa Slovensku v súčasnosti ekonomicky darí, ale zaostáva v oblastiach, ktoré sú kľúčové pre budúci hospodársky rast, a to najmä v oblasti kvality verejnej správy, vzdelávania, vedy, výskumu a inovácií, vyrovnávania regionálnych rozdielov a kvality životného prostredia. Ďalšími dôležitými výzvami pre Slovensko naďalej zostávajú starnutie populácie, automatizácia, robotizácia a digitalizácia. Fondy EÚ predstavujú príležitosť a ponúkajú možnosti investovať do týchto oblastí a zlepšiť tak rastové vyhliadky Slovenska do budúcnosti. Osobitosťou Správy o Slovensku 2019 je vzhľadom na prepojenie politiky súdržnosti EÚ s Európskym semestrom príloha D, v ktorej Európska komisia zo svojho pohľadu identifikuje konkrétne investičné potreby Slovenska pre financovanie z fondov politiky súdržnosti EÚ na obdobie 2021 – 2027 a poskytuje tak analytický základ pre spustenie negóciácií a procesu programovania európskych fondov na Slovensku. Zverejnením Správy o Slovensku 2019 sa otvoril proces vyjednávania medzi Európskou komisiou a SR o budúcih investičných prioritách podporovaných z eurofondov po roku 2020.

Podpredseda vlády SR pre investície a informatizáciu Richard Raši.

Podmienkou na čerpanie eurofondov v budúcom programovom období je splnenie tzv. vstupných základných podmienok. O čo presne ide a ako sa nám darí pri napĺňaní tohto cieľa?

Základné podmienky nahrádzajú ex ante kondicionality, ktoré sú povinné pre jednotlivé členské štáty EÚ v programovom období 2014–2020. Podobne ako v súčasnom programovom období, aj základné podmienky predstavujú súbor legislatívnych, strategických a koncepcných podmienok, pričom každý členský štát EÚ zabezpečí, aby boli základné podmienky splnené a aby sa uplatňovali počas celého programového obdobia 2021–2027. Splnenie základných podmienok bude mať už od začiatku nového programového obdobia priamy vplyv na celkovú úspešnosť čerpania fondov EÚ. Základné podmienky sú definované v návrhu všeobecného nariadenia EÚ (čl. 11 a prílohy III a IV) a sú rozdelené na horizontálne a tematické. V podmienkach SR budú horizontálne základné podmienky aplikovateľné pre všetky operačné programy. Jednotlivé tematické základné podmienky budú súhrnne vyhodnocované na úrovni príslušného operačného programu na obdobie 2021–2027.

Slovensko sa snaží byť konštruktívnym partnerom v rokovaní na úrovni EÚ. Identifikovali sme niekoľko oblastí, kde

vidíme priestor pre výraznejšie zjednodušenie a väčšiu flexibilitu pre členské štáty. V súčasnosti však nevidíme dobrú rovnováhu v zafinovaní všeobecných finančných podmienok, akými sú napríklad maximálna výška národného spolufinancovania pre jednotlivé kategórie regiónov EÚ, výška a systém zálohových platieb, znovuzavedenie pravidla n+2, obmedzenie počtu žiadostí o platbu a termínov, dokedy je ich možné predkladať Európskej komisii či nejasný dopad navrhovaných pravidiel oprávnenosti DPH.

Stručné vyhodnotenie plnenia základných podmienok bude obšírnejšie aj na úrovni Partnerskej dohody SR na roky 2021–2027. Vzhľadom na dôležitosť operačného programu ako hlavného programového dokumentu sa aplikovateľnosť a plnenie horizontálnych a príslušných tematických základných podmienok bude vyhodnocovať za každý špecifický cieľ v rámci fondov EÚ.

V tejto súvislosti Úrad podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu vypracoval materiál Spôsob uplatnenia základných podmienok pri príprave implementačného mechanizmu politiky súdržnosti EÚ po roku 2020 v podmienkach SR, ktorý bol schválený uznesením vlády SR č. 324/2019 z 3. júla 2019. Predmetný materiál definuje stručný popis jednotlivých základných podmienok, proces ich priebežného hodnotenia, ako aj zodpovedných gestorov za splnenie týchto podmienok. Uznesenie vlády SR ukladá zodpovedným gestorom predkladať informáciu o stave plnenia základných podmienok v trojmesačných intervaloch (od 30. septembra 2019), pričom povinnosťou zodpovedných ústredných orgánov štátnej

správy je zabezpečiť splnenie všetkých relevantných základných podmienok na národnej úrovni v termíne najneskôr do 31. decembra 2020.

Politika súdržnosti po roku 2020 je jednou z hlavných tém diskusií členských štátov. Môžete povedať, ako sa darí zástupcom Slovenskej republiky pri presadzovaní našich záujmov?

Slovensko sa snaží byť konštruktívnym partnerom v rokovaní na úrovni EÚ. Identifikovali sme niekoľko oblastí, kde vidíme priestor pre výraznejšie zjednodušenie a väčšiu flexibilitu pre členské štáty. V súčasnosti však nevidíme dobrú rovnováhu v zafinovaní všeobecných finančných podmienok, akými sú napríklad maximálna výška národného spolufinancovania pre jednotlivé kategórie regiónov EÚ, výška a systém zálohových platieb, znovuzavedenie pravidla n+2, obmedzenie počtu žiadostí o platbu a termínov, dokedy je ich možné predkladať Európskej komisii, či nejasný dopad navrhovaných pravidiel oprávnenosti DPH.

Problematická je pre Slovensko aj navrhovaná tematická koncentrácia, teda povinné viazanie finančných prostriedkov z Európskeho fondu regionálneho rozvoja vo výške 45 % na výskum a inovácie (smart) a 30 % na životné prostredie (green), ktorá je v rozpore s avizovaným navýšením flexibility a nezohľadňuje reálnu absorpčnú schopnosť Slovenska. Podporujeme koncentráciu zdrojov a ich nasmerovanie na menší počet cieľov a oblastí, avšak nesúhlasíme, aby legislatíva EÚ stanovila povinné ohraničenia a limity pre jednotlivé ciele politiky súdržnosti či fondy EÚ.

Žiadame zásadné zvýšenie flexibility v tomto smere, a preto zastávame názor, že členský štát EÚ by mal mať na národnej úrovni možnosť rozhodnúť sa, do ktorých oblastí bude prioritne smerovať európske zdroje. Podmienky tematickej koncentrácie sú v prípade SR zároveň v nesúlade s odporúčaniami Európskej komisie identifikovanými v Prílohe D Správy o Slovensku za rok 2019, ktorá v rozsiahlej miere identifikuje investičné potreby týkajúce sa infraštruktúry spadajúcej do cieľov politiky súdržnosti mimo pravidiel tematickej koncentrácie, a to konkrétne či už dopravnej, ale aj sociálnej a zdravotníckej infraštruktúry a pod. Slovensko taktiež nesúhlasí so znížením celkovej alokácie pre Kohézny fond EÚ na programové obdobie 2021–2027 (zo 68,7 miliardy eur na úroveň 41,3 miliardy eur), ktorá bola znížená o 38 % oproti súčasnému obdobiu 2014–2020.

Proces negociácií je však o hľadani kompromisných riešení, ktoré budú vyhovovať väčšine členských štátov EÚ. Na úrovni Rady EÚ sa nám nateraz podarilo presadiť oprávnenosť DPH v rovnakom režime, ako platí pre súčasné programové obdobie a tiež napríklad väčšiu flexibilitu pri zmenách jednotlivých operačných programov, a to možnosťou vykonať určité zmeny v týchto programoch bez potreby ich schvaľovania zo strany Európskej komisie.

Výsledok negociácií bude napokon závisieť aj od rokovania lídrov na úrovni Európskej Rady, ako aj od rokovaní s Európskym parlamentom. Z dôvodu potreby vyslania jasného signálu k uvedeným témam sa dňa 5. novembra 2019 uskutočnilo v Prahe stretnutie 17 členských štátov EÚ v rámci takzvanej Skupiny priateľov politiky súdržnosti s cieľom podporiť spoločné záujmy týchto krajín formou spoločnej deklarácie. Toto stretnutie sa uskutočnilo v čase,

keď sa rokovania o budúcom viacročnom finančnom rámci EÚ na roky 2021 – 2027 dostávajú do rozhodujúcej fázy.

Ide o druhé stretnutie na úrovni predsedov vlád členských štátov EÚ v kontexte súčasných negociácií o rozpočte EÚ na roky 2021 – 2027, pričom prvé takéto stretnutie sa uskutočnilo pred rokom v Bratislave. V deklarácii sme sa spoločne vyslovili za primerané a užívateľsky priaznivé implementačné pravidlá, ako je napríklad zachovanie súčasných mier spolufinancovania a predfinancovania, uplatňovanie pravidla n+3 a väčšiu flexibilitu pre tematickú koncentráciu s cieľom efektívneho smerovania prostriedkov EÚ na základe špecifických potrieb jednotlivých regiónov Slovenska.

V novom programovom období sa snažíte udržať pravidlo n+3.

V čom je pre nás výhodnejšie oproti navrhovanému n+2?

Znovuzavedenie pravidla n+2 navrhuje Európska komisia pre fondy politiky súdržnosti na nové programové obdobie 2021 – 2027. V súčasnom programovom období 2014 – 2020 sa pritom uplatňuje pravidlo n+3. Návrat k pravidlu n+2 zvyšuje riziko možného dekomitmentu, čo pre Slovensko znamená automatické zrušenie záväzkov v prípade nečerpania prostriedkov EÚ v stanovenom čase. Zastávame názor, že zavedenie dvojročného obdobia na vyčerpanie ročných rozpočtových záväzkov operačných programov bude spôsobovať, a to osobitne v prvých rokoch implementácie, výrazné problémy najmä v programoch, v ktorých sa budú implementovať náročné, investične rozsiahlejšie projekty, a ktoré sa vyznačujú aj dlhšou prípravnou fázou.

Pri realizácii takýchto projektov môže dochádzať k rôznym nepredvídaným problémom s významnými následkami pre úspešné naplnenie rozpočtových záväzkov príslušných programov SR. Z tohto dôvodu Slovensko podporuje zachovanie pravidla n+3 v novom programovom období. Zachovaním pravidla n+3 sa výrazne zníži riziko nedočerpania záväzku pri súbahu implementácie dvoch programových období na začiatku programového obdobia 2021 - 2027, keďže nám skúsenosť aj z ostatných členských štátov EÚ ukazuje, že na začiatku každého nového obdobia je pomalšia rozbehová implementačná krivka, pričom priemerná dĺžka projektového cyklu v SR je približne 2 roky.

Hovorí sa aj o tom, že krajské mestá by mohli byť prijímateľmi finančných prostriedkov z eurofondov. Ako by to fungovalo v praxi?

V programovom období 2021 – 2027 Európska komisia posilnila územný rozmer politiky súdržnosti. Jeden z piatich cieľov politiky súdržnosti je vyhradený osobitne pre integrovaný regionálny a miestny rozvoj. Konkrétne ide o cieľ 5 politiky súdržnosti – Európa bližšie k občanom. Prostredníctvom tohto cieľa bude môcť regionálna a miestna samospráva realizovať svoje špecifické potreby v rozsahu svojich kompetencií a v rozsahu priorit stanovených na národnej úrovni. Zároveň legislatíva EÚ poskytuje väčšie zameranie na udržateľný rozvoj miest tým, že sa na túto oblasť vyčlení 6 % zdrojov z Európskeho fondu regionálneho rozvoja, ktoré sa využijú prostredníctvom územných nástrojov.

Osobitosťou Správy o Slovensku 2019 je vzhľadom na prepojenie politiky súdržnosti EÚ s Európskym semestrom príloha D, v ktorej Európska komisia zo svojho pohľadu identifikuje konkrétne investičné potreby Slovenska pre financovanie z fondov politiky súdržnosti EÚ na obdobie 2021 – 2027 a poskytuje tak analytický základ pre spustenie negociácií a procesu programovania európskych fondov na Slovensku. Zverejnením Správy o Slovensku 2019 sa otvoril proces vyjednávaní medzi Európskou komisiou a SR o budúcich investičných prioritách podporovaných z eurofondov po roku 2020.

Dôležitou súčasťou prípravy politiky súdržnosti EÚ na programové obdobie 2021 – 2027 je v podmienkach SR aj návrh mechanizmu podpory regionálnej a miestnej úrovne. V tejto súvislosti spracoval Úrad podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu z pozície Centrálného koordinačného orgánu návrh konceptu územnej podpory. Naším hlavným zámerom je posunúť podporu efektívne a adresne do územia – bližšie k občanom, a to prostredníctvom realizácie konceptu, ktorý má oporu v kapitole II „Územný rozvoj“ návrhu všeobecného nariadenia EÚ pre politiku súdržnosti na programové obdobie 2021 - 2027.

Medzi základné znaky tohto konceptu patria nasledovné:

Koncept územnej podpory sa opiera o existenciu územných rozvojových stratégií vypracovaných na úrovni žúp v širokom partnerstve zástupcov regionálnej a miestnej územnej samosprávy a kľúčových sociálno-ekonomických partnerov.

Súčasťou každej územnej stratégie by mal byť aj schválený zoznam plánovaných operácií VÚC a operácií, ktoré sa budú realizovať nielen na miestnej úrovni, ale aj prostredníctvom aktivít realizovaných v rámci podpory udržateľného mestského rozvoja. Prijímateľmi pomoci by boli v rozsahu svojich originálnych kompetencií územné samosprávy, a to na regionálnej úrovni 8 vyšších územných celkov SR a na miestnej úrovni obce spadajúce do území jednotlivých samosprávnych krajov.

Indikatívne alokácie pre jednotlivé regióny budú stanovené na začiatku nového programového obdobia, a to na základe algoritmu zohľadňujúceho kombináciu dostupných štatistických údajov rešpektujúcich rozvojovú zaostalosť jednotlivých území SR.

Významnú úlohu v tomto koncepte má Rada partnerstva v každej župe, ktorej úlohou bude príprava a schvaľovanie územnej rozvojovej stratégie, a to vrátane výberu zoznamu podporovaných operácií, ako aj monitorovania a kontroly implementácie tejto územnej stratégie počas celého programového obdobia.

Očakáva sa zjednodušený proces výberu a schvaľovania projektových žiadostí na úrovni orgánu zodpovedného za riadenie takého to územného konceptu podpory.

V programovom období 2021 – 2027 Európska komisia posilnila územný rozmer politiky súdržnosti. Prostredníctvom cieľa 5 – Európa bližšie k občanom, bude môcť regionálna a miestna samospráva realizovať svoje špecifické potreby v rozsahu svojich kompetencií a v rozsahu priorit stanovených na národnej úrovni.

Minulý rok ste vypracovali na Úrade podpredsedu vlády pre informatizáciu a investície akčný plán na zjednodušenie implementácie EŠIF. V čom bude čerpanie eurofondov v novom programovom období jednoduchšie?

V akčnom pláne Úrad podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu zaviedol viaceré zjednodušenia, ktoré budú využívané aj v programovom období 2021 – 2027.

Medzi kľúčové opatrenia patrí elektronizácia procesov implementácie. Už v súčasnosti je možné predkladať žiadosti o nenávratný finančný príspevok a inak komunikovať medzi prijímateľom a riadiacim orgánom výlučne elektronicky, využívanie elektronickej komunikácie plánujeme aj naďalej podporovať a posilňovať. Náš úrad tiež zakázal riadiacim orgánom pýtať si od žiadateľov a prijímateľov akékoľvek potvrdenia, ktoré vie riadiaci orgán získať z verejných zdrojov a registrov.

Ďalším významným opatrením v rámci zjednodušovania je zriadenie integrovanej siete informačno-poradenských centier, ktoré poskytujú bezplatné poradenstvo priamo v regiónoch. Úrad vicepremiéra priebežne analyzuje a prehodnocuje ich činnosť a reflektuje na potreby žiadateľov a prijímateľov posilňovaním ich kapacít a kompetencií.

O ďalších možnostiach zjednodušenia v budúcom programovom období nad rámec akčného plánu intenzívne komunikujeme so zástupcami občianskej spoločnosti, územnej aj záujmovej samosprávy, ako aj s inými štátnymi inštitúciami v Pracovnej skupine ÚPVII na prípravu právneho rámca na poskytovanie príspevku

z fondov EÚ v programovom období 2021 – 2027, ale aj v rámci iných platforiem. Ako veľkú výzvu vidíme ďalšie zjednodušovanie a skracovanie procesov realizácie a kontroly verejného obstarávania. V tejto oblasti sme podnikli viaceré kroky a ďalej intenzívne komunikujeme o ďalších možnostiach zlepšenia procesov s Úradom pre verejné obstarávanie.

Medzi zjednodušenia, ktoré nám ponúka pripravovaná legislatíva EÚ (ktorá ešte nie je finálna), nesporne patrí napríklad:

- posilnenie využívania zjednodušených metód financovania (napríklad bude povinné využívanie zjednodušeného vykazovania výdavkov pri projektoch do 200 000 eur),
 - zrušenie procesu certifikácie výdavkov, čo prinesie odbúranie jedného zo stupňov kontroly,
 - zníženie počtu overení (založené na rizikovej analýze, nie na 100 % kontrole),
 - zníženie rozsahu nariadení EÚ,
 - princíp jedného auditu,
 - možnosť presunu financií medzi fondmi a kategóriami regiónov.
- Náš úrad plánuje pri transponovaní legislatívy EÚ na nové programové obdobie do pravidiel na úrovni Slovenskej republiky striktné uplatňovať vyššie uvedené zjednodušenia a nestanovovať nad rámec týchto pravidiel žiadne procesy navyšujúce administratívnu záťaž, či už na strane riadiacich orgánov alebo žiadateľov a prijímateľov.

Text a foto: Úrad podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu, Depositphotos

Dotácie na podporu rozvoja športu

Úrad vlády SR poskytuje dotácie na podporu rozvoja športu v zmysle zákona o poskytovaní dotácií na základe Výzvy na predkladanie žiadostí o poskytnutie dotácie, a to už niekoľko rokov.

Za posledné dva roky sa práve vďaka dotáciám na podporu rozvoja športu toho na Slovensku veľa urobilo. Podporilo sa postavenie a obnovenie 645 detských ihrísk po celom Slovensku, aby sa deti mohli hrať a zároveň sa zdravo hýbať. Ďalších 670 projektov sa podporilo nákupom novej športovej výbavy pre všetkých, ktorí chcú dosahovať lepšie výkony alebo jednoducho zdravšie žiť. Ďalej sa podporilo vybudovanie 226 moderných multifunkčných športovísk, kde sa zo zdravého pohybu môžu tešiť malí i veľkí. Ďalšie finančné prostriedky boli poskytnuté na výmenu umelého trávnikára, na opravy a vylepšenie 291 existujúcich ihrísk, do ktorých sme tak vliali nový život. Aby všetky tieto projekty, realizované vďaka podpore Úradu vlády SR, dostali jednotné pomenovanie, nazvali sme ich jednoducho – Športové srdce Slovenska.

Text a foto: Úrad vlády SR

Matúš Šutaj Eštok, vedúci Úradu vlády Slovenskej republiky.

Spoznajte úspešné projekty financované pomocou eurofondov v programovom období 2014 – 2020

Úrad vlády Slovenskej republiky pripravil publikáciu, v ktorej chce čitateľom predstaviť viac ako 70 projektov, ktoré boli realizované s podporou Európskej únie.

Rozsiahla plnofarebná publikácia s názvom Eurofondy pomáhajú rozvíjať Slovensko predstaví čitateľom projekty realizované v programovom období 2014–2020 v rámci celého Slovenska. Úspešné projekty sú v publikácii prehľadne usporiadané a farebne rozčlenené podľa jednotlivých oblastí: Inovácie, technológie a výskum, Dopravná infraštruktúra, Regionálne projekty, Ľudské zdroje a vzdelávanie, Životné prostredie.

Samozrejmosťou je aj mapa Slovenska s označením, kde sa projekt nachádza. Sprievodný text predstavuje jednotlivé projekty, ponúka rôzne zaujímavosti, ktoré sa nachádzajú v ich okolí. Popis projektov je doplnený o informácie, z ktorých operačných programov boli financované, o názvy projektov a mapku s miestom realizácie. Za roky členstva Slovenskej republiky v Európskej únii sa život našich občanov zlepšuje a naberá vyššiu kvalitu. To, čo ľudovo nazývame eu-

rofondy, je historicky unikátny systém pomoci hospodársky silnejších krajín EÚ tým slabším. Aj Slovensko ich má k dispozícii na budovanie ciest, na nové technológie vo výrobnom procese, pri ochrane životného prostredia, na podporu zamestnanosti, na obnovu škôl či komunálne projekty. V publikácii vám prinášame príklady projektov, ktoré prispeli k odstraňovaniu regionálnych rozdielov a rozvoju Slovenska.

Na výrobe a tlači publikácie participovala SOŠ polygrafická v Bratislave a bude možné získať ju bezplatne v integrovanej sieti informačno-poradenských centier pre EŠIF v Žiline, Trnave, Nitre, Trenčíne, Košiciach,

Prešove a Banskej Bystrici.

Elektronickú verziu publikácie nájdú záujemcovia na webovom sídle www.eufondy.sk.

Text a foto: Úrad vlády SR

226

Úrad vlády SR podporil
226 projektov na výstavbu
multifunkčných ihrísk

Úrad vlády SR podporil 291 projektov
na výmenu umelého trávnik, na opravy
a vylepšenie existujúcich ihrísk

291

Úrad vlády SR podporil
670 projektov na nákup
športovej výbavy

Úrad vlády SR podporil
645 projektov na výstavbu
detských ihrísk

Vďaka podpore Úradu vlády SR sa môžu zo zdravého pohybu tešiť malí i veľkí. Pomohli sme vyrásť novým ihriskám pre deti i dospelých. Vliali sme život starším športoviskám a vďaka nákupu športovej výbavy si svoj sen môže splniť ne jeden mladý talent. A tak spolu rozhýbeme celé Slovensko.

ÚRAD VLÁDY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

ŠPORTOVÉ
SRDCE
SLOVENSKA

Na obrazovkách slovenských televízií sa od septembra 2019 objavila kampaň Moderné Slovensko vďaka eurofondom

Séria desiatich spotov poskytuje odpovede na otázku, na čo je dobrá Európska únia a jej štrukturálne fondy. Kampaň pokračuje aj v slovenských rádiách a online priestore. Prinášame vám originálne fotografie z nakrúcania videospotov.

Foto: Úrad vlády SR

Nebezpečný úsek potoka už majú pod kontrolou

Margecianka pretekajúca Spišským Podhradím bola neustálou hrozbou záplav v meste. Jej koryto čiastočne upravovali proti povodniam už v minulosti, nevyhnutné však boli ďalšie úpravy hlavne preto, že preteká centrom mesta.

Život v Spišskom Podhradí ovplyvňuje blízky Spišský hrad, ktorý patrí do Zoznamu svetového dedičstva UNESCO, a s ním spojený cestovný ruch. Prínosom v tejto oblasti je aj vytvorenie Gotickej cesty, ktorá je zameraná na poznávanie Spišského hradu, ale aj najvýznamnejších pamiatok Spišského Podhradia, Bijacoviec, kostolíka v Žehre a kaštieľa v Hodkovciach.

O nutnosti upraviť tok tohto potoka svedčia aj povodne, ktoré spôsobovali škody na životnom prostredí i majetku obyvateľov. V roku 1997 bolo po výdatných dažďoch zaplavené územie s rozlohou viac ako 27 hektárov, voda zasiahla 70 rodinných domov, štátnu cestu v úseku dlhom 2 kilometre aj miestne komunikácie. Škody sa vyšplhali na viac ako 1 milión slovenských korún.

Situácia sa opakovala v rokoch 1998 a 2001. Vtedy voda zaplavila 22 hektárov územia, 63 rodinných domov, cestu 3. triedy v úseku 2 kilometre. Škody vyčísľili na vyše 4 milióny slovenských korún. V roku 2006 voda po bohatej zrážkovej činnosti poškodila koryto potoka.

Hlavným cieľom projektu Protipovodňová ochrana na ulici Dr. Špirku v Spišskom Podhradí bolo vyriešiť komplexnú ochranu obyvateľov mesta po oboch stranách toku Margecianky. Vodný tok preteká zastavanou časťou mesta, jeho kapacita, konkrétne na ulici Dr. Špirku, nepostačovala hlavne pri väčších návaloch vody. Koryto bolo zarastené a zanesené splaveninami, brehy bolo treba spevniť. V rámci projektu upravili prietokový profil koryta potoka tak, aby bezpečne zvládol bez vybreženia aj záťažový prietok. Stavebné úpravy nemuseli spĺňať žiadne požiadavky z hľadiska urbanistického a architektonického stvárnenia. Začiatok úpravy bol vymedzený okrajom cestného mosta, koniec priepustom. Úprava toku bola nevyhnutná aj ako prevencia proti ďalším škodám v meste, keďže v súčasnosti často dochádza k prudkým prívalem dažďom.

Spevnený úsek koryta potoka Margecianka.

Názov projektu: Protipovodňová ochrana na ulici Dr. Špirku v Spišskom Podhradí
Nenávratný finančný príspevok: 320 054 eur
Operačný program: Kvalita životného prostredia
Obdobie realizácie: 04/2015 – 10/2018

Zdroj: mesto Spišské Podhradie, Úrad vlády SR
 Foto: Depositphotos, mesto Spišské Podhradie

Kompost poslúži pri údržbe zelene

Zabezpečiť efektívny systém zberu a zhodnocovania biologicky rozložiteľného odpadu v meste bol hlavný cieľ projektu, ktorý realizovali v Prievidzi.

Vybuďovali tu mestskú kompostáreň s kapacitou na spracovanie 4 500 ton biologického odpadu produkovaného mestom a jeho obyvateľmi ročne. Nachádza sa v areáli odpadového hospodárstva mesta na Garážovej ulici. Vyrástla tu nová skladová plocha s dvomi stenami na uloženie biologicky rozložiteľného odpadu, podkladovou doskou pre technológiu kompostovania založenú na aeróbnej fermentácii a skladová plocha na uloženie hotového kompostu. K objektom priviedli aj príslušné inžinierske siete.

V rámci projektu obstarali aj strojno-technologické vybavenie a príslušenstvo kompostárne – tri kompostovacie kontajnery plus mobilné zariadenia, ktoré zabezpečia manipuláciu a prípravu dovezeného biomateriálu, ako aj manipuláciu s výsledným produktom. Ide o drvič odpadu, prekopávač, preosievač a teleskopický nakladač.

V predchádzajúcom období nebol zber bioodpadu v meste dostatočne zabezpečený, preto samospráva doplnila chýbajúce zberové kapacity. V rámci projektu obstarali 3-tisíc zberných nádob na prípravu kompostu. Umiestnili ich do domácností v rodinných domoch, ktoré požiadali o pridelenie nádoby.

Do nádob môžu záujemcovia nakladať trávu, lístie, drevný odpad zo strihania a orezávania krovín, vypletú burinu, zhnité ovocie a zeleninu, piliny, štiepku a drevný popol. Samospráva získala prostriedky aj na zberové vozidlo s rotačným lisovaním, ktoré slúži na vývoz zberných nádob pri domoch. Zelený odpad odváža na spracovanie do mestskej kompostárne.

Prínosom je zníženie množstva skládkovaného zeleného odpadu, ako aj zníženie zaťaženia životného prostredia nezákonným spaľovaním a ukladaním odpadu mimo vyhradených zón v meste. Vy-

Vozidlo s rotačným lisovaním odváža bioodpad zo zberných nádob pri domoch.

produkovanú surovinu plánuje mesto využívať na údržbu zelene, prípadne na rekultiváciu plôch a starej environmentálnej záťaže vo svojom katastrálnom území.

Názov projektu: Zhodnocovanie biologicky rozložiteľného odpadu v Prievidzi

Operačný program Kvalita životného prostredia

Nenávratný finančný príspevok: 2 312 325 eur

Obdobie realizácie: 03/2018 – 04/2019

Text a foto: **Mesto Prievidza, Úrad vlády SR, Depositphotos**

Rekonštruovaný Zámok Viglaš.

Foto: The Grand Viglaš.

2020

OKTÓBER

	5	12	19	26
	6	13	20	27
	7	14	21	28
1	8	15	22	29
2	9	16	23	30
3	10	17	24	31
4	11	18	25	

NOVEMBER

	2	9	16	23	30
	3	10	17	24	
	4	11	18	25	
	5	12	19	26	
	6	13	20	27	
	7	14	21	28	
1	8	15	22	29	

DECEMBER

		7	14	21	28
1	8	15	22	29	
2	9	16	23	30	
3	10	17	24	31	
4	11	18	25		
5	12	19	26		
6	13	20	27		

Caraffova väznica v Prešove.

Foto: Úrad vlády SR.

2020

JANUÁR

	6	13	20	27	
	7	14	21	28	
1	8	15	22	29	
2	9	16	23	30	
3	10	17	24	31	
4	11	18	25		
5	12	19	26		

FEBRUÁR

	3	10	17	24	
	4	11	18	25	
	5	12	19	26	
	6	13	20	27	
	7	14	21	28	
1	8	15	22	29	
2	9	16	23		

MAREC

	2	9	16	23	30
	3	10	17	24	31
	4	11	18	25	
	5	12	19	26	
	6	13	20	27	
	7	14	21	28	
1	8	15	22	29	

Dóm svätej Alžbety v Košiciach.

Foto: Depositphotos.

2020

APRÍL

	6	13	20	27
	7	14	21	28
1	8	15	22	29
2	9	16	23	30
3	10	17	24	
4	11	18	25	
5	12	19	26	

MÁJ

	4	11	18	25
	5	12	19	26
	6	13	20	27
	7	14	21	28
1	8	15	22	29
2	9	16	23	30
3	10	17	24	31

JÚN

	1	8	15	22	29
	2	9	16	23	30
	3	10	17	24	
	4	11	18	25	
	5	12	19	26	
	6	13	20	27	
	7	14	21	28	

ÚRAD VLÁDY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Drevený kostol v obci Bodružal.

Foto: Depositphotos.

2020

JÚL

	6	13	20	27
	7	14	21	28
1	8	15	22	29
2	9	16	23	30
3	10	17	24	31
4	11	18	25	
5	12	19	26	

AUGUST

	3	10	17	24	31
	4	11	18	25	
	5	12	19	26	
	6	13	20	27	
	7	14	21	28	
1	8	15	22	29	
2	9	16	23	30	

SEPTEMBER

	7	14	21	28
1	8	15	22	29
2	9	16	23	30
3	10	17	24	
4	11	18	25	
5	12	19	26	
6	13	20	27	

Inovatívna technológia pomáha zhodnocovať vzácnu surovinu

Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky prostredníctvom operačného programu Výskum a inovácie financovaného Európskou úniou podporuje inovácie a technologický transfer v podnikoch. K projektom zameraným na zvyšovanie kvality a efektivity výrobných a technologických procesov patrí aj východoslovenská spoločnosť podnikajúca v ťažbe a v spracovaní prírodného zeolitu. ZEOCEM, a.s. je dynamicky sa rozvíjajúca spoločnosť s tradíciou a skúsenosťami so spracovaním prírodných materiálov nadväzujúcou na takmer 40-ročné pôsobenie predošlej cementárne v obci Bystré. Postupným prechodom od výroby stavebných hmôt sa po roku 1998 stala jedným z najvýznamnejších európskych spracovateľov zeolitu (klinoptilolitu) – vzácnnej prírodnej horniny – a producentom inovatívnych výrobkov na báze zeolitu.

Pri spracovaní vysokokvalitnej domácej suroviny – prírodného minerálu zeolit – spoločnosť využíva ložisko v lome Nižný Hrabovec.

V rámci projektu Inovácia procesu sušenia zeolitu spoločnosť implementovala do výroby inovatívny uzatvorený proces sušenia a chladenia zeolitu bez vonkajšej kontaminácie.

Pred realizáciou projektu bola práve táto fáza výrobného procesu nevyhovujúca a predstavovala zásadný kritický bod vo výrobe. Najväčším problémom bolo reálne riziko fyzikálnej, chemickej a biologickej kontaminácie zeolitu, čo ohrozovalo najmä kvalitu výroby a výsledných produktov.

Spoločnosť získala vďaka projektu nové inovatívne technologické

vybavenie, čo jej umožňuje znížiť náklady na výrobu, zvýšiť kvalitu vyrábaných produktov a podporiť zamestnanosť v regióne.

Zeolit spracovaný v novej sušiarňi má široké využitie v poľnohospodárstve, chovateľstve, stavebníctve, pri ochrane životného prostredia, pri čistení vôd a spalín v rôznych odvetviach priemyslu. Úspešne sa predáva na trhoch EÚ, juhovýchodnej Ázie, strednej a južnej Ameriky a severnej Afriky. Vďaka svojej univerzálnosti a špecifickým fyzikálnym vlastnostiam má zeolit rozsiahle využitie aj v oblasti výroby špeciálnych stavebných hmôt na trhoch Slovenska, Poľska, Maďarska, Česka, Nemecka, Rakúska a Ukrajiny.

Spoločnosť ZEOCEM, a.s. zavedením vysoko modernej a efektívnej výrobných technológií s inovatívnym postupom zvýšila svoj konkurenčný potenciál pri zhodnocovaní tejto jedinečnej ekologickej suroviny.

Aký prínos zaznamenala spoločnosť zapojením sa do projektu financovaného z EÚ?

„Realizáciou projektu sme inovovali výrobný proces, zaviedli ekologickejší spôsob spracovania zeolitu a zvýšili sme kvalitu vyrábaných produktov. Projekt prispieva k zníženiu environmentálnej záťaže, a to zmenou palivovej základne – prechodom z uhlia na zemný plyn. Znižuje sa tým prašnosť, množstvo tuhých znečisťujúcich látok a energetická náročnosť výroby.“ **Ing. Pavel Kobulej, člen predstavenstva spoločnosti ZEOCEM, a.s.**

Nenávratný finančný príspevok: 419 300 eur z Európskeho fondu regionálneho rozvoja
Miesto realizácie projektu: obec Bystré

Text: **Slovenská inovačná a energetická agentúra**
Foto: **ZEOCEM, a.s.**

Spolupráca s OECD v boji proti korupcii a podvodom úspešne ukončená

Dňa 8. októbra 2019 sa uskutočnilo slávnostné podujatie na vysokej úrovni k uvedeniu stratégie spojenej s akčným plánom riadenia rizík spojených s korupciou a podvodmi za účasti Richarda Rašiho, podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu, a Jeffreyho Schlangenhauffa, zástupcu generálneho tajomníka OECD.

Fotografia z podujatia 8. 10. 2019, ktoré predstavovalo bodku za rok a pol trvajúcim projektom medzinárodnej spolupráce s OECD. Zľava: Lisa Kilduff, János Bertok, Matúš Drotár, Igor Jašurek, Gavin Ugale.

Uvedené podujatie predstavovalo záverečnú bodku za takmer rok a pol trvajúcim projektom medzinárodnej spolupráce s OECD. Projekt sa zamerával na zlepšenie postupov riadenia rizík spojených s korupciou a podvodmi. Hlavným výstupom bola už zmienená stratégia spojená s akčným plánom.

Dôležitým stimulom pre naštartovanie spolupráce bola politická deklarácia o spolupráci podpísaná Richardom Rašim a zástupkyňou generálneho tajomníka OECD Mari

Kiviniemi v máji 2018, o ktorej sme verejnosť informovali aj prostredníctvom časopisu Eurokompas¹. Po podpise deklarácie nasledovala výmena akceptačných listov v priebehu júna 2018 a od júla toho istého roku sa začali poznávacie misie OECD, na ktorých sa expertný tím OECD oboznámil so situáciou na Slovensku. Celkovo sa do júla 2019 zrealizovalo 5 misií a jeden expertný workshop, ktorým sa projekt aj formálne ukončil. Poslednou aktivitou bolo už spomenuté slávnostné predstavenie

¹Jašurek, I. Spolupráca v boji proti korupcii a podvodom, Eurokompas, 2/2018, roč. XIV.

Projekt s OECD nebol izolovanou aktivitou, ale súčasťou dlhodobého systematického prístupu Úradu podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu smerom k posilneniu princípov transparentnosti a zjednodušenia pri implementácii EŠIF. Už septembri 2017 vláda schválila Akčný plán transparentnosti a zjednodušovania s desiatkami konkrétnych opatrení, z ktorých väčšina sa už zrealizovala, napríklad súbor opatrení na zvýšenie transparentnosti hodnotenia a výberu projektov či opatrenia zjednodušujúce podanie žiadosti o nenávratný finančný príspevok.

Opatrenia na zlepšenie sa sústreďujú do dvoch oblastí. Prvou je zlepšenie hodnotení rizík spojených s korupciou a podvodmi v EŠIF a druhou osvojenie systematického prístupu riadenia rizík spojených s korupciou a podvodmi v EŠIF. Medzi typické opatrenia patria napríklad prehodnotenie a aktualizácia procesov hodnotenia rizík a katalógov rizík, vypracovanie usmernenia a príkladov kritérií pre ohodnotenie rizík spojených s korupciou a podvodmi z pohľadu pravdepodobnosti ich výskytu a dopadu, vypracovanie záväznej protikorupčnej politiky u všetkých riadiacich orgánov či vypracovanie formalizovaného, cieleného a pretrvávajúceho tréningového programu zameraného na riadenie rizík spojených s podvodmi a hodnoteniami.

stratégie s akčným plánom uskutočnené začiatkom novembra tohto roku.

Poznávacie misie OECD v prvom rade potvrdili, že procesy riadenia rizík na Slovensku spojené s podvodmi a korupciou pri implementácii európskych štrukturálnych a investičných fondov sú nastavené v súlade s pravidlami EÚ. Projekt sa tak mohol zamerať na identifikáciu opatrení na zlepšenie existujúcich postupov. Hlavnými partnermi projektu boli okrem riadiacich a sprostredkovateľských orgánov aj kontrolné orgány na Slovensku (najmä Úrad pre verejné obstarávanie, Najvyšší kontrolný úrad SR, Certifikačný orgán z ministerstva financií) a tiež Úrad vlády SR vrátane centrálného kontaktného bodu pre OLAF.

Opatrenia na zlepšenie sa sústreďujú do dvoch oblastí. Prvou je zlepšenie hodnotení rizík spojených s korupciou a podvodmi v EŠIF a druhou osvojenie systematického prístupu riadenia rizík spojených s korupciou a podvodmi v EŠIF. Medzi typické opatrenia patria napríklad prehodnotenie a aktualizácia

procesov hodnotenia rizík a katalógov rizík, vypracovanie usmernenia a príkladov kritérií pre ohodnotenie rizík spojených s korupciou a podvodmi z pohľadu pravdepodobnosti ich výskytu a dopadu, vypracovanie záväznej protikorupčnej politiky u všetkých riadiacich orgánov či vypracovanie formalizovaného, cieleného a pretrvávajúceho tréningového programu zameraného na riadenie rizík spojených s podvodmi a hodnoteniami. Ako uviedol podpredseda vlády Richard Raši: „Výsledky projektu ukazujú správnosť nastúpenej cesty boja proti korupcii pri čerpaní európskych peňazí. Úrad vyvíja systematické úsilie v zlepšovaní národných protikorupčných postupov. Z tohto dôvodu už teraz koordinujeme postupné zavádzanie opatrení z pripravenej národnej stratégie a budeme v tom pokračovať aj pri príprave programového obdobia po roku 2020.“

V súlade s vyjadrením Richarda Rašiho riadiace orgány už postupne zavádzajú niektoré opatrenia z vypracovanej stratégie, najmä zlepšujú katalógy rôznych typov rizík s cieľom ich dôslednejšej detekcie a prevencie a pripravujú interné protikorupčné etické kódexy v rámci uplatňovania záväznej protikorupčnej politiky.

Projekt s OECD nebol izolovanou aktivitou, ale súčasťou dlhodobého systematického prístupu Úradu podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu smerom k posilneniu princípov transparentnosti a zjednodušenia pri implementácii EŠIF. Už v septembri 2017 vláda schválila akčný plán na posilnenie transparentnosti a zjednodušovania s desiatkami konkrétnych opatrení, z ktorých väčšina sa už zrealizovala, napríklad súbor opatrení na zvýšenie transparentnosti hodnotenia a výberu projektov či opatrenia zjednodušujúce podanie žiadosti o nenávratný finančný príspevok. Sme veľmi radi, že môžeme konštatovať, že projekt medzinárodnej spolupráce s OECD, ktorý bol tiež súčasťou tohto akčného plánu, sa podarilo úspešne zrealizovať a priniesol aj očakávaný konkrétny výstup.

Text a foto: **Igor Jašurek**
sekcia Centrálny koordinačný orgán
Úrad podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu

Stretnutie INFORM a INIO sietí v Gente

Zasadnutie INFORM Network, pracovnej skupiny pre informovanosť a publicitu na úrovni Európskej komisie zloženej zo zástupcov manažérov pre publicitu všetkých členských štátov, sa konalo 26. až 28. novembra 2019 v belgickom meste Gent.

Na podujatí INFORM Network diskutovali tímy z rôznych krajín o spôsobe komunikácie v oblasti eurofondov a plánoch na ďalšie obdobie.

Zasadnutie začalo prvý pracovný deň neformálnym stretnutím. Na druhý deň pokračovalo stretnutím Country Team meetings, kde boli jednotlivé krajiny rozdelené do tímov a diskutovali o spôsoboch komunikácie v roku 2019 a o plánoch na ďalšie obdobie. Slovensko bolo zaradené do skupiny s Českom, v ktorej Peter Malec z odboru informovanosti a publicity Úradu vlády SR predstavil informačné aktivity v oblasti horizontálnej komunikácie o EŠIF v roku 2019. Poukázal na aktuálnu kampaň v slovenských médiách – Moderné Slovensko vďaka eurofondom, ktorej cieľom je informovať verejnosť o výhodách vyplývajúcich z členstva SR v Európskej únii. Predstavil aj ďalšie úspešné informačno-komunikačné aktivity Úradu vlády SR, ako napríklad súťaž RoadTrip SK 2019, súťaž Ako pomohli eurofondy môjmu regiónu a mestu, časopis Eurokompas a ďalšie.

Nasledovala prechádzka mestom, kde hostitelia prezentovali úspešné projekty financované z eurofondov v meste Gent. Ide napríklad o projekt s názvom KoBra, ktorého cieľom je renovácia centrálnej časti mesta a zahŕňa výstavbu obrovskej markízy De Stadshal. Bude sa využívať na verejné podujatia. Projekt zahŕňa aj úschovňu bicyklov, verejné toalety, úpravu chodníkov, mestské bistro a foyer pre umelcov. Dotácia projektu zo strany EÚ bola vo výške 2,3 milióna eur.

Gent už niekoľko rokov realizuje projekt Oude Dokken. Jeho cieľom je rozvoj mesta, v rámci ktorého sa bývalé doky premiestňujú do novej časti a podstatne sa rozširuje miestna infraštruktúra – bývanie, verejné priestory, školy, úrady a pod. EÚ podporila tento projekt 4,52 miliónmi eur.

Cieľom projektu s názvom Winter Circus, čo znamená Zimný cir-

Augustínsky kláštor (Augustijnenklooster)

Podujatie sa konalo v krásnom prostredí Augustínskeho kláštora, ktorý bol založený v roku 1296, teda v období, kedy sa augustiniáni usadili v Gente. V roku 1958 bol uznaný ako významná pamiatka, keď bol zaradený do zoznamu kultúrneho dedičstva. Kláštor bol vyplienený a zničený v roku 1566, neskôr boli kláštorné budovy prestavané na náklady mesta. Kláštor slúžil ako vysoká škola,

v ktorej sa augustiniáni učili dve storočia. Od roku 1809 bola budova jeden rok vojenskou nemocnicou a od roku 1815 prenajímali kňazi priestor továrňam na bavlnu. Kláštor bol neskôr zrekonštruovaný a v súčasnosti je jeho časť zariadená ako študentské izby, v druhej časti sa uskutočňujú konferencie a iné spoločenské podujatia.

kus, je prebudovanie bývalého vnútorného cirku postaveného v 19. storočí. V 50. rokoch 20. storočia ho renovoval predajca automobilov, slúžil ako sklad a neskôr bol opustený. V júni 2017 začalo mesto Gent s rekonštrukciou tejto historickej budovy s tým, že poskytne priestory pre technologické spoločnosti, začínajúce a rozvíjajúce sa podniky. Jeho súčasťou bude koncertná sála pre 500 osôb, menšia sála, niekoľko zasadacích miestností, ako aj nová knižnica. Rozpočet EÚ predstavoval v tomto prípade 1,35 milióna eur.

Stretnutie pokračovalo druhý deň paralelnými workshopmi, prezentáciami a prednáškami na témy ako:

Zvýšte svoju kreativitu!

Psychológia v komunikácii: Využitie informácií o lepších výsledkoch.

Spoločné vytváranie kampaní.

Hodnotenie komunikačných aktivít.

Ako úspešní sme, a kde sa môžeme zlepšiť?

Spolupráca medzi riadiacimi orgánmi a centrami Europe Direct: Pohľad nad rámec INFORM a INIO.

Podpora informačných opatrení týkajúcich sa politiky súdržnosti EÚ a pod.

Text a foto: **Michaela Višváderová, Úrad vlády SR**

Gent

Mesto s bohatou históriou a neopakovateľnou atmosférou leží asi 55 km západne od hlavného mesta Bruselu. Vodné kanály lemujú zástavbu meštianskych domov s bohato zdobenými priečeliami, ktoré sa odrážajú na vodnej hladine. Kostoly, kamenné uličky, štýlové reštaurácie a obchodíky s miestnymi špecialitami, staré trhovisko, múzeá, galérie, ale aj moderné stavby, ktoré sú s citom zakomponované do tunajšej niekoľko sto rokov starej zástavby, to všetko vytvára kolorit mesta, ktoré je plné bohatej belgickej histórie. Vďaka výrobe súkna patril Gent v stredoveku k najbohatším mestám Európy. Dôkazom obdobia blahobytu sú úchvatné historické pamiatky – veľkolepé domy, paláce a kostoly. Súčasný Gent je predovšetkým univerzitným a prístavným mestom. Je popretkávaný sieťou vodných kanálov, na ktorých môžu návštevníci absolvovať vyhladkovú okružnú plavbu. Práve vďaka

týmto kanálom má Gentský prístav spojenie s morom.

Veľkou prednosťou Gentu je jeho centrum bez áut. Od roku 1996 bola v časti mestského centra vybudovaná pešia zóna, kam žiadne dopravné prostriedky, okrem bicyklov a vozidiel so zvláštnym povolením, nemajú povolený vjazd.

Impozantnou pamätihodnosťou v Gente je kamenný hrad Gravensteen z 12. storočia, ktorý je netradične umiestnený v centre mesta. Z jeho veže sa návštevní

níkom naskytne nádherný výhľad na mesto. Strechy starobylých domov, kľukaté uličky, vodné kanály, to všetko je ako „na dlani“.

Okrem tradičných belgických pralíniek, ktoré lákajú na každom kroku, je zaujímavosťou miestna cukrovinka nazývaná gentský nos – veľmi sladká želatínová pochúťka v tvare kužeľa. Kvôli krátkej trvanlivosti sa cukrovinka nevyváža, môžete ju ochutnať nielen v Gente, ale v celom Belgicku.

Originálna ručná práca je stále veľkou hodnotou

V súčasnom svete plnom globálne vyrábaných produktov, ktoré väčšinou nemajú dlhú životnosť, sú originálne výrobky stále väčšou vzácnosťou. O tom, že niektoré staré remeslá ešte úplne nevymizli, sa môžeme presvedčiť v Knihárstve Hanzlík v Trnave.

Trnavčan Mikuláš Hanzlík prevádzkuje chránenú dielňu už viac ako 20 rokov.

Knihárska dielňa vyzerá tak ako kedysi – tubusy, knihy obalené v koži, kovové nástroje, staré tlačiarenské stroje. Práce sa robia ručne, pomaly, poctivo. Každý kúsok, ktorý tu nájdete, je originál – svadobné denníky, zrenovované staré pamäťové knihy či obyčajné zápisníky.

„V roku 1994 som sa doočul, že existujú chránené dielne, ktoré dostávajú príspevok na zamestnávanie ľudí so zdravotným znevýhodnením. Na základe toho som začal zamestnávať dvoch ľudí so zmenenou pracovnou schopnosťou. Nakúpili sme výrobné linky a pred krízou sme mali istý čas aj približne 40 zamestnancov, z ktorých viac ako dve tretiny boli so zdravotným postihnutím. Dá sa povedať, že to bola pre nich aj určitá rehabilitácia. V kolektíve sa cítili dobre, mohli sa po-

rozprávať,“ povedal majiteľ knihárskej dielne Mikuláš Hanzlík. Podľa jeho slov je dôležité, aby mali zamestnanci v poriadku ruky, ostatné sa dá zabezpečiť. Zamestnanci majú pracovnú dohodu na dobu neurčitú a skrátenú pracovnú dobu.

Pokračovanie v rodinnej tradícii

V rodine mali veľké umelecké knihárstvo už počas prvej Československej republiky, na konci 40. rokov 20. storočia im ho zhabali. Teraz je pokračovateľom v tomto remesle pán Hanzlík. Urobil si knihársku školu a pracoval v bývalých komunálnych službách, končil tam ako vedúci prevádzky knihárstva. Po roku 1989 sa osamostatnil a zamestnáva ľudí.

Sústreďujú sa na originálnu ručnú prácu, nie na sériovú výro-

Každý výrobok z trnavskej knihárskej dielne je originál.

bu. „V dnešnom svete sa skoro všetko dováža z Číny, keď vidím tie laminované notesy, už sa na to nemôžem ani pozerieť. Preto sme prišli s originál koženými vecami. Videl som to v zahraničí, kde ľudia vedia takúto produkciu oceniť aj zaplatiť. Dnes už začína byť podobná situácia aj na Slovensku. Každý nejde len po lacných veciach,“ zhodnotil Mikuláš Hanzlík.

Jeho zamestnanci majú dobrý pocit, keď vidia v televízii napríklad šot z vysokej školy, kde odovzdávajú krásne tubusy diplomantom a zrazu zistia, že to robili oni. Je to tiež odmena

Chránená dielňa je pracovisko zriadené právnickou alebo fyzickou osobou, v ktorom sú zamestnaní občania so zdravotným postihnutím, ktorí nie sú schopní nájsť si zamestnanie na otvorenom trhu práce, alebo pracoviská, v ktorých sa občania so zdravotným postihnutím zaškoľujú alebo pripravujú na prácu.

Pracovné podmienky, vrátane nárokov na pracovný výkon, sú v týchto pracoviskách prispôbené zdravotnému stavu pracovníkov. Chránená dielňa a chránené pracovisko sú určené predovšetkým na pracovné uplatnenie občanov so zdravotným postihnutím, ktorým zamestnávateľ nemôže poskytnúť vhodné zamestnanie na iných pracoviskách. Postavenie chránenej dielne alebo chráneného pracoviska priznáva úrad na dobu neurčitú. Podmienkou na priznanie postavenia chránenej dielne alebo chráneného pracoviska je vlastníctvo priestorov alebo nájom priestorov, v ktorých bude zriadená chránená dielňa alebo chránené pracovisko, právnickou osobou alebo fyzickou osobou.

„Keď vidím tie laminované notesy, už sa na to nemôžem ani pozerieť. Preto sme prišli s originál koženými vecami. Videl som to v zahraničí, kde ľudia vedia takúto produkciu oceniť aj zaplatiť. Dnes už začína byť podobná situácia aj na Slovensku. Každý nejde len po lacných veciach.“

Mikuláš Hanzlík
majiteľ knihárskej dielne v Trnave

za prácu. V tejto chránenej dielni nájdete výborný kolektív, úžasné práce tu vytvárajú už viac ako 20 rokov. „Ľudia si túto prácu držia. Mám jedného, ktorý je tu už 17 rokov. Veľa záleží aj od zmeny pracovnej schopnosti, zdravotného stavu, keď sa zhorší, tak ľudia odchádzajú,“ hovorí majiteľ dielne o špecifických pracovných potrebách zamestnancov.

Dáva ľuďom prácu i zmysel života

Každý mesiac sa chodia do knihárskej dielne pýtať na prácu 2 až 3 ľudia, niekedy aj viacerí. Posielajú sem aj zástupcov firiem, ktorí chcú začať s prevádzkou chránenej dielne. Podľa trnavského knihára je to o myslení podnikateľa. Ak je nastavený len na zisk, tak radšej nech sa obzrie po inej oblasti. Tu by malo byť aj trochu sociálneho cítenia. „Možno nezarobím až toľko, ale zas zamestnám ľudí, dám im zmysel života. Je to v dnešnej dobe asi trochu rarita. Môžem povedať, že ešte existujeme aj vďaka Úradu práce v Trnave. Spolupráca bola a je dobrá. Keď máme nejaké problémy, pomôžu nám ich riešiť. Ide len o administratívne záležitosti, keď sa menia nejaké predpisy, tak nám to vysvetlia. Je to pre nás pomoc,“ vysvetlil Mikuláš Hanzlík.

Vďaka operačnému programu Ľudské zdroje pracujú v trnavskej knihárskej dielni momentálne štyria ľudia so zdravotným znevýhodnením. Môžu sa prezentovať nielen dlhoročnými skúsenosťami, ale aj vášňou pre to, čo robia.

Názov projektu: Podpora zamestnávania občanov so zdravotným postihnutím 3
Operačný program: Ľudské zdroje
Obdobie realizácie: 01/2018 – 05/2020
Projekt sa realizuje s podporou Európskeho sociálneho fondu

Jaroslav Kizek
Foto: M KREO

Mestská doprava bude mať v Žiline prednosť

Neustále narastajúci počet osobných áut je vážnou témou vo všetkých väčších i menších slovenských mestách. Dopravné kapacity sú častokrát maximálne využité, vo viacerých prípadoch doslova preťažené.

Vozidlá mestskej hromadnej dopravy v Žiline budú prechádzať cez križovatky plynulejšie, čo umožní lepšie dodržiavať cestovný poriadok.

Tieto faktory negatívne zasahujú aj do premávky mestskej hromadnej dopravy v Žiline. Trolejbusy a autobusy často stoja v zápchach, čoho dôsledkom je meškanie spojov a nižšia kvalita prepravných služieb.

Zmenu by mal priniesť projekt, ktorého cieľom je zaistiť, aby vozidlá mestskej dopravy v čo najväčšej možnej miere dodržiavali cestovný poriadok a chodili v predpísaných intervaloch. V praxi to funguje tak, že palubné jednotky vo vozidlách MHD aktívne komunikujú s radičom cestnej dopravnej signalizácie na križovatke, ktorý riadi ich prejazd podľa aktuálnej pozície.

„Radič vyhodnotí, či ide spoj načas alebo mešká a podľa toho mu buď podrží signál zelenej, aby stihol prejsť, alebo dostane vodič informáciu, že má počkať na zastávke, pretože v opačnom prípade by sa zbytočne rozbiehal a brzdil a následne by stál v križovatke na červenu,“ vysvetlil riaditeľ Dopravného podniku mesta Žilina (DPMŽ) Ján Barienčík.

V prípade, že do križovatky vchádzajú súčasne dve vozidlá MHD, radič uprednostní meškajúci spoj alebo vozidlo, ktoré má zadanú prioritu prejazdu. „Plynulosť prejazdu vozidiel svetelnými križovatkami nám priniesie okrem optimalizácie cestovného poriadku aj úsporu

Preferencia vozidiel MHD svetelnou signalizáciou znamená priame ovplyvňovanie cestnej dopravnej signalizácie v prospech vozidiel MHD nachádzajúcich sa v cestnej premávke. Zvýhodňovanie mestskej dopravy sa deje formou prednostnej voľby a predĺžovania signálu „voľno“ pre tieto vozidlá v reálnom čase v súčinnosti s ich nárokmi. Výsledkom je plynulý prejazd križovatkou, prípadne len s minimálnym zdržaním.

Zámerom je zriadiť taký systém aktívnej podmienenej preferencie vozidiel MHD, ktorý umožní:

- prideliť preferenciu vozidlu, ktoré ju aktuálne potrebuje,
- optimalizovať nevyhnutnú dobu signálu „voľno“ pre vozidlá MHD,
- rešpektovať miestne stanovenú hierarchiu práv na preferenciu,
- minimalizovať zdržanie všetkých vozidiel pred semaforom.

na pohonných hmotách, keďže sa vozidlá nemusia tak často a zbytočne rozbiehať. Ušetríme nielen čas, peniaze, ale aj životné prostredie," dodal riaditeľ DPMŽ.

Do projektu je podľa jeho slov celkovo zapojených 9 križovatiek, na ktorých je premávka riadená svetelnou signalizáciou. Križovatky boli v rámci tohto projektu navyše vybavené dopravnými kamerami, vďaka ktorým majú dispečeri zabezpečený prehľad o situácii v reálnom čase.

Od systému preferencie vozidiel MHD si žilinská radnica sľubuje najmä zvýšenie plynulosti verejnej dopravy. „Pre cestujúcu verejnosť to bude znamenať hlavne skrátenie času stráveného v dopravných prostriedkoch, vyššie pohodlie a zníženie meškaní spojov," informoval žilinský primátor Peter Fiabáne. Doplnil, že súčasťou projektu je aj integračná platforma Invipo, ktorú môžu okrem dispečerov DPMŽ využívať aj obyvatelia Žiliny. Dostupná je prostredníctvom webovej stránky smart.zilina.sk alebo mobilnej aplikácie.

Obyvatelia nájdu vďaka nej na jednom mieste všetky informácie o aktuálnej doprave v meste, uzáverách, nehodách či obchádzkových trasách. Môžu si ľahšie a efektívnejšie naplánovať svoj prejazd mestom. Okrem toho sú tu aj reálne živé pohľady na dopravu prostredníctvom kamier. Cestujúcim mestskou hromadnou dopravou aplikácia poskytne informácie o spojoch MHD, ich aktuálnu polohu, najbližší odchod alebo umiestnenie zastávok.

Zdroj: mesto Žilina, DPMŽ

Foto: Lucia Nováková, mesto Žilina

Názov projektu: Preferencia vozidiel VOD na svetelných križovatkách v meste Žilina

Očakávané výsledky:

- modernizácia informačného systému vozidiel MHD,
- modernizácia riadenia svetelne riadených križovatiek,
- modernizácia infraštruktúry cestnej dopravnej signalizácie.

Očakávané dopady:

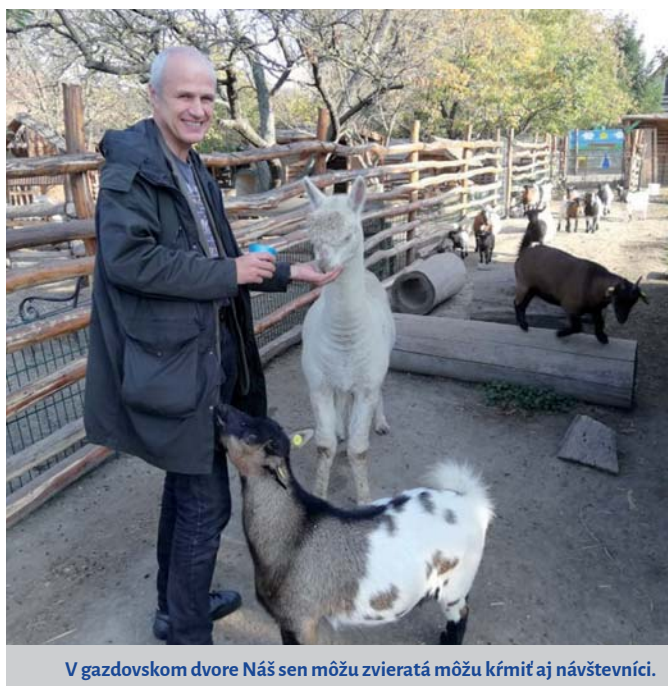
- eliminácia negatívnych vplyvov dopravy na životné prostredie,
- zrýchlenie prepravy MHD v meste, a tým zvýšenie celkovej kvality prepravy MHD pre užívateľov,
- zvýšenie funkčnosti a zvýšenie komfortu užívateľov MHD,
- zatraktívnenie verejnej osobnej dopravy v meste,
- zvýšenie informovanosti cestujúcich prostredníctvom moderných informačných technológií,
- časová a ekonomická efektívnosť prevádzky (nákladov na PHM a trakčnú elektrickú energiu vozidiel MHD), keďže sa skrátia časy čakania a posúvania vozidiel pred križovatkou so svetelnou signalizáciou.

Projekt získal Cenu Rádia Slovensko. Samospráva sa do súťaže zapojila s inovatívnymi riešeniami, ktoré by mali výrazne znížiť meškanie spojov a ušetriť pohonné hmoty. Projekt inteligentnej MHD v Žiline riešila pre mesto spoločnosť ALAM. O prvenstve rozhodli poslucháči Rádia Slovensko v hlasovaní, ktoré sa uskutočnilo na jeho internetovej stránke. V konkurencii piatich finalistov získal žilinský projekt 634 hlasov. Zástupcovia mesta a partneri projektu si prevzali ocenenie na kongrese ITAPA 2019 počas slávnostného večera 12. novembra tohto roku.

V Pustých Úľanoch sa podelia aj so snami

Túto dedinku v okrese Galanta v Trnavskom kraji spoznávajú deti i dospelí aj vďaka gazdovskému dvoru Náš sen. Ide o splnený sen manželského páru Janky a Miloša Kučerovcov.

V gazdovskom dvore Náš sen môžu zvieratá môžú kŕmiť aj návštevníci.

Od Voderád, odkiaľ pochádzajú, až po Ružomberok hľadali vhodný pozemok, a našli ho v Pustých Úľanoch. Sedem hektárov, na ktorých rástlo krovie, rôzne náletové dreviny či popínavý divoký lepkavý chmeľ, vyklčovali, vyčistili od divokých skládok a zmenili na nepoznanie. Vyrástla tu usadlosť, v ktorej dnes nájdete viac ako 80 druhov väčšinou voľne žijúcich zvierat.

„Nie je to safari, ani zoologická záhrada. Ak chcete, aby pre vás zvieratá niečo urobili, musíte im tiež niečo dať,“ vysvetľuje Janka Kučerová. Napríklad vtáci majú na ich hospodárstve vytvorený vlastný ostrov s kŕmidlami či búdkami v strede jazierka, na ktorý nik nechodí, a predsa neodletia. „Naopak, ešte prilietajú aj voľne z prírody. Keďže u nás nájdú potravu, nik ich pri hniezdení neruší a nehrozí im ani útok žiadneho predátora ako vo voľnej prírode,“ doplnila Janka Kučerová.

Jej manžel Miloš prezradil, že už ich objavili aj filmári, ktorých musel krotiť, keď chceli, aby bernikle vzlietli pre efektnejší záber, pričom práve hniezdili a lietať v krdli sa im nechcelo. „Bol to náš súkromný sen, že chceme chovať zvieratá, ale vidiek už nie je to,

„Hlásia sa k nám na exkurzie školy od Záhoria, Bratislavy až po Nitru či Nové Zámky, pričom nás uprednostnia aj pred takými lákadlami, ako sú zoologické záhrady v Bratislave či Bojniciach. Často nás to príjemne prekvapí.“

Miloš Kučera
majiteľ gazdovského dvora
Náš sen

čo kedysi, keď sa z každého dvora ozýval gagot husí či zvuky iných hospodárskych zvierat. Dvory osireli. Málokto už chová tradičné zvieratá,“ dodal Miloš Kučera.

Postupne za nimi začali chodiť ľudia z Pustých Úľan, že aj ich deti by rady videli, čo tu všetko majú, ako vyzerajú rôzne druhy kačiek, husí, chochlačiek či rýb. Chovajú tu aj hovädzí dobytok z Ázie či

Vzácné bernikle si už všimli aj filmári.

Nová autobusová zastávka v Pustých Úľanoch.

Projekt autobusovej zastávky Pusté Úľany Os 1 – Bezpečná a ekologická doprava v regiónoch

Hlavným zámerom je podpora trvalo udržateľného miestneho/regiónálneho dopravného systému, ktorý zaručuje mobilitu a prístup k hlavným službám pre všetky kategórie občanov, najmä prostredníctvom verejnej osobnej dopravy a ďalších udržateľných druhov dopravy.

Začiatok a ukončenie realizácie:

08/2017 – 09/2017

Zdroje EÚ: 30 693 eur

Afriky, koníky, oslíky, prasiatka, sliepky, divé zajačiky, či z exotičnejších lamy aj pštrosy. Vtedy manželia pochopili, že sen je krajší, ak sa podelíte. Zo súkromného drobného chovu sa zrodil nápad s názvom gazdovský dvor Náš sen – a sen sa stal skutočnosťou.

„Hlásia sa k nám na exkurzie školy od Záhoria, Bratislavy až po Nitru či Nové Zámky, pričom nás uprednostnia aj pred takými lákadlami, ako sú zoológické záhrady v Bratislave či Bojniciach. Často nás to príjemne prekvapí,“ povedal Miloš Kučera. Deti môžu zvieratá nakrmiť, pohladkať, baví to aj dospelých. Janka Kučerová dodáva: „Ak dieťa vidí na obrázku vajíčko, u nás si ho môže ohmatať, vziať do ruky, ten pocit si zapamätá.“

Manželja spolupracujú so Strednou odbornou školou pôdohospodárskou a veterinárnou v Ivanke pri Dunaji a v Bernolákove, odkiaľ sem chodia študenti na individuálnu odbornú prax.

Nová zastávka je bezpečnejšia

Z Pustých Úľan je do Bratislavy 45 kilometrov, na výjazd na diaľnicu D1 do Voderád iba 10. Dopravné spojenia sú aj vlakom, hoci stanica Lúčny dvor je od Pustých Úľan trochu ďalej, preto tam prenáša k jednotlivým spojom pravidelná autobusová linka. Dlhé roky bol problém, že zastávka sa nachádzala v centre obce priamo na ceste v zákrute, čo ohrozovalo nielen bezpečnosť cestujúcich, ale aj dopravu na hlavnom ťahu.

„Situácia sa, našťastie, zmenila. Nová zastávka je bezpečnejšia, najmä pre deti zo školských autobusov,“ povedal miestny občan Peter Tabaček čakajúci na spoj. Starosta Henrich Čambál zas prezradil, že to bol jeho prvý projekt. „Spoje dovtedy čakali v strede frekventovanej cesty. Teraz vznikla záľivová zastávka mimo cesty vďaka príspevku z Integrovaného regionálneho operačného programu, a to rovno pri obchode a základnej škole, do ktorej dochádzajú aj deti z okolitých obcí.“

Pusté Úľany majú okolo 1 800 obyvateľov a chystajú ďalšie investičné akcie. Patrí k nim výstavba centrálnej kanalizácie či nového zdravotného strediska. Vďaka gazdovskému dvoru Náš sen sa

Nina Naďová plánuje študovať veterinárstvo, v gazdovskom dvore je na praxi.

rozvíja aj turistický ruch. Manželja Kučerovci chodia cez pracovné dni k železničnej zastávke a vlastným autom odvážajú študentov na farmu na odbornú prax. Vstup k nim majú zadarmo aj seniori či deti a mládež zo školy v Pustých Úľanoch, čo pomáha utužovať miestnu komunitu i vzťah k prírode.

„Na našom pozemku chystáme výstavbu rozľadne na pozorovanie vtáctva. Zároveň chceme vytvoriť nový biotop pre brodivé vtáčie druhy. Na Slovensku sa vysušajú močariny a spevňujú brehy vodných tokov. Prirodzeného prostredia pre brodivé vtáctvo teda u nás rýchlo ubúda,“ vyratáva energická Janka Kučerová. Nečudo, že manželja sa stali členmi slovenského združenia Slovenskej ornitologickej spoločnosti/BirdLife.

Stanislav Háber

Foto: autor

English Summary

EUR 5.3 MILLION STILL AVAILABLE FOR FREE WIFI

The Office of the Deputy Prime Minister of the Slovak Republic for Investment and Informatization opened the sixth round of the inquiry call entitled “Wifi for You”. This call is intended for towns and villages to make it easier for them to establish free wireless access for their residents and for tourists and visitors. The call will be closed when the budget is spent. “About a year ago, we launched the “Wifi for You” inquiry call, with the only goal in mind – use European financial resources and help villages and towns introduce free wifi on their territories. The call is of great interest, so we decided to launch its sixth round. Within this round, almost EUR 5.3 million is available for projects,” said Richard Raši, Deputy Prime Minister of the Slovak Republic for Investment and Informatization. The sixth round of the call for proposals is open until 13 February 2020 or until the expected call allocation is drawn completely.

STUDENTS LEARNED MORE ABOUT THE SPENDING OF THE EU FUNDS AND ALSO MET EUGEN

The Office of the Government of the Slovak Republic as an implementer of communication and information activities regarding the drawing of Structural Funds prepared this autumn an interesting competition for students of the third year of secondary schools entitled “RoadTrip SK 2019”. Its objective was to inform young people in more detail about the issue of financing various projects from the European Structural and Investment Funds in the visited region. The competition was held at 12 schools in the towns of Svidník, Giraltovce, Spišská Nová Ves, Krompachy, Michalovce, Humenné, Kežmarok, Rožňava and Veľký Krtíš. During the RoadTrip event, the organizers also presented the star of the associated advertising campaign – Eugen (that is actor Matúš Kvietik).

MEMBER STATES SHOULD BE ABLE TO DECIDE WHICH AREAS WILL BE PRIORITIZED IN THE EU FUNDS ALLOCATION

Slovakia seeks to be a constructive partner in negotiations at EU level. We have identified several areas where we see potential for greater simplification and greater flexibility for the Member States. At present, however, we do not see a good balance in defining general financial conditions, such as, for example, the maximum amount of national co-financing for individual categories of EU regions, the amount and system of advance payments, reintroduction of the n+2 rule, limiting the number of payment requests and deadlines by which such requests can be submitted to the European Commission, or the unclear impact of the proposed VAT eligibility rules. “We call for a substantial increase in flexibility in this regard. We therefore believe that an EU Member State should be able to decide at national level which areas will be prioritized in the EU funds allocation,” said Richard Raši, Deputy Prime Minister of the Slovak Republic for Investment and Informatization, in an interview for Eurokompas.

SUBSIDIES TO SUPPORT THE DEVELOPMENT OF SPORT

The Office of the Government of the Slovak Republic has been

providing subsidies to support the development of sport on the basis of the Call for Proposals for Subsidies for several years. Construction and renewal of 645 playgrounds all over Slovakia have been supported so far. Another 670 projects have been supported by the purchase of new sports equipment for all who want to perform better or, simply, live healthier. In addition, construction of 226 modern multi-purpose sports grounds has been supported.

DISCOVER SUCCESSFUL PROJECTS FUNDED BY EU FUNDS IN THE 2014-2020 PROGRAMMING PERIOD

The Office of the Government of the Slovak Republic has prepared a publication in which it intends to present more than 70 projects that have been implemented with the support of the European Union. This extensive full-color publication entitled “Eurofunds Helping Develop Slovakia” introduces readers to projects implemented in the 2014-2020 Programming Period all over Slovakia.

SINCE SEPTEMBER 2019, THE CAMPAIGN ENTITLED “MODERN SLOVAKIA THANKS TO THE EU FUNDS” HAS APPEARED ON SLOVAK TELEVISION SCREENS

A series of ten spots provides answers to the essential question “What is good about the European Union and its Structural Funds?” The campaign has also continued in Slovak radio stations and in online space. You can see original photographs from video-spot shooting on page 12.

DANGEROUS STRETCH OF STREAM ALREADY UNDER CONTROL

The Margecianka stream flowing through Spišské Podhradie used to present a constant threat of flooding in the town. Its river bed was partially modified and reconstructed against floods in the past, but further modifications and treatment were necessary, mainly because the Margecianka flows through the city centre. As part of the project, they modified the flow profile of the stream bed so that it could safely handle a surge flow without overrunning the river banks. The construction work as part of the river bed modification activity did not have to meet any requirements in terms of urbanistic and architectonic design or appearance. The beginning of the modification work was delimited by the edge of the road bridge, and its end was decided to be by the culvert. Adjustment of the stream flow was also necessary in order to prevent further damage in the town, since severe torrential rains occur quite often nowadays.

COMPOST WILL SERVE FOR GREENERY MAINTENANCE

Ensuring an efficient system for the collection and recovery of biologically degradable waste in the town was the main objective of the project that was carried out in Prievidza. They built a municipal composting plant with a capacity to process 4,500 tons of biological waste produced by the town and its residents every year. The

composting plant is situated in the waste management premises owned by the town in Garážová Street. A new storage area was built here, featuring two walls, for the storage of biodegradable waste. The storage area has a base plate for composting technology based on aerobic fermentation and a deposition area for storing the finished compost. They also constructed the relevant utility network connections for the composting plant and procured the necessary machinery and technological equipment.

INNOVATIVE TECHNOLOGY HELPS RECOVER PRECIOUS RAW MATERIAL

As part of the project entitled “Innovation of zeolite drying process”, the Eastern Slovak company ZEOCEM implemented an innovative contained process of zeolite drying and cooling without external contamination into production. Prior to the project implementation, this phase of the production process was unsatisfactory and represented a crucial critical spot in production. Thanks to the project, the company acquired new innovative technological equipment, which allows it to reduce production costs, improve the quality of the manufactured products and boost and support employment in the region. The zeolite processed in the new drier can be widely used in agriculture, animal breeding, construction industry, in environmental protection, and in water and flue gas cleaning in various sectors of industry.

COOPERATION WITH THE OECD IN THE FIGHT AGAINST CORRUPTION AND FRAUD HAS BEEN SUCCESSFULLY ACCOMPLISHED

On 8 October 2019, a ceremonial event was held to launch the strategy related to the Action Plan for Risk Management associated with corruption and fraud with the participation of Richard Raši, Deputy Prime Minister of the Slovak Republic for Investment and Informatization, and Jeffrey Schlangenhau, Deputy Secretary-General of the OECD. This event was the closing point for nearly a-year-and-a-half duration of the long-term project of international cooperation with the OECD. The project focused on improving risk management practices associated with corruption and fraud. The main outcome was the above-mentioned strategy related to the Action Plan. A total of 5 missions and one expert workshop were completed by July 2019. The workshop also formally accomplished and closed the project.

MEETING OF INFORM AND INIO NETWORKS IN GHENT

The meeting of INFORM Network, a working group on information and publicity at the European Commission level, composed of representatives of publicity (PR) managers from all EU Member States, was held on 26–28 November 2019 in the Belgian city of Ghent. Peter Malec from the Department of Information and Publicity of the Office of the Government of the Slovak Republic introduced information activities in the field of horizontal communication about ESIF in 2019. He pointed to the current campaign in the Slovak media entitled “Modern Slovakia Thanks to the EU Funds”, whose aim is to inform the public about the benefits arising from Slovakia’s membership in the European Union. Peter Malec also presented

other successful information and communication activities of the Office of the Government of the Slovak Republic, such as the RoadTrip SK 2019 competition, the “How the EU funds helped my region and town” competition, Eurokompas magazine, and others.

ORIGINAL HANDWORK IS STILL OF GREAT VALUE

In today’s world full of globalised products manufactured worldwide, which usually do not have a long service life, original products are becoming increasingly rare. Bookbinding Shop Hanzlík in Trnava will convince you about the fact that some old crafts have not yet completely disappeared. The bookbinding workshop looks exactly the same way as it used to be in the past – tubes, leather-covered books, metal tools and instruments, old printing machines. Each and every item you find here is an original – wedding diaries, renovated and refurbished old memory books, or ordinary notebooks. For more than 20 years, the workshop owner Mikuláš Hanzlík has been operating a sheltered workshop where he employs people with health disabilities who would otherwise have difficulties finding other jobs. This is done as part of the project entitled “Support for the employment of people with disabilities”.

URBAN PUBLIC TRANSPORT TO HAVE THE RIGHT OF WAY IN ŽILINA

The constantly growing number of passenger cars is a serious issue in all larger and even smaller towns in Slovakia. Transport capacity is often used to the maximum. In many cases, it is literally overloaded. A change in the situation should be brought about by a project aimed at ensuring that urban public transport vehicles comply, as much as possible, with the timetable and ride at prescribed intervals. This works in practice so that the on-board units installed in public transport vehicles actively communicate with the controller of the road traffic signals (traffic lights) at intersections. The controller then controls the passage of vehicles according to their current position. “The controller evaluates whether the given vehicle is on time or late. Accordingly, the controller either holds the green signal so that the vehicle can pass, or the driver is informed that he should wait at the bus stop. Otherwise, the vehicle would unnecessarily accelerate and then almost immediately brake, and would stop and stand at the intersection at red traffic light,” explained Ján Barienčík, Director of the Transport Company of the Town of Žilina.

IN PUSTÉ ÚĽANY THEY SHARE THEIR DREAMS

This little village in Galanta District in Trnava Region is recognized by children and adults also thanks to the farm yard called “Náš sen” (“Our Dream”). It is a dream come true for the married couple Janka and Miloš Kučerovci. They have built here a farm, where today you can find more than 80 species of mostly wild (freely living) animals. Now, the farm is visited by elementary school excursions, secondary school students do their expert practice, and even filmmakers have already shot some films there. The improvement of the situation in Pusté Úľany was propelled by a new bus stop built as part of the project. The new bus stop replaced the old, unsatisfactory and dangerous one, which was located in the centre of the village in a bend on the main road. ■

EUROKOMPAS

ÚRAD VLÁDY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

ÚRAD VLÁDY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Námestie slobody 1

813 70 Bratislava

www.eufondy.sk

www.nsrr.sk
